

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เริ่มจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2486 เพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเรียนการสอนหลักสูตรทางการเกษตรแห่งแรกของประเทศไทย โดยเริ่มจากการเปิดสอนใน 4 คณะ คือ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวนศาสตร์ คณะสหกรณ์ และคณะประมง ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2489 – 2501 อธิการบดีในสมัยนั้น คือ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ (ทองดี เรศานนท์) ได้มีแนวคิดเห็นควรให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขยายขอบข่ายความรู้ด้านการเกษตร แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยเฉพาะเกษตรกร นอกเหนือไปจากการให้ความรู้ในการเรียนการสอนเฉพาะแก่นิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เท่านั้น ท่านได้ดำริที่จะเผยแพร่ความรู้การเกษตรผ่านช่องทางของสถานีวิทยุกระจายเสียง เนื่องจากเห็นว่าสามารถเผยแพร่ และสามารถเข้าถึงประชาชนทั่วไปได้ดี ท่านได้นำแนวคิดนี้ไปปรึกษาอธิบดีกรมโฆษณาการในขณะนั้น หรือกรมประชาสัมพันธ์ในปัจจุบัน เพื่อเตรียมโครงการทดลองตั้ง "โรงเรียนไ้ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง" ซึ่งเริ่มออกอากาศเมื่อปี พ.ศ. 2492 ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมโฆษณาการ และสถานีวิทยุ 1 ปณ. โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการเลี้ยงไก่ตามหลักวิชา เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรได้เลี้ยงไก่และยึดเป็นอาชีพได้ ตามที่ปรากฏในคำปรารภที่ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจเขียนไว้ในหนังสือพิมพ์กสิกรตอนหนึ่งว่า

"...ข้าพเจ้ามีความปรารถนาจะส่งเสริมการเลี้ยงไก่ให้เป็นการค้าและเป็นอาชีพแก่คนไทย และในการส่งเสริมนี้ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การเผยแพร่ความรู้ทั้งในศิลปะและวิทยาการเลี้ยงไก่ ให้แพร่หลายออกไป เพื่อให้คนไทยรู้จักวิธีการเลี้ยงดูไก่ให้ได้กำไรมาก ๆ ด้วยความประสงค์เช่นนั้น ข้าพเจ้าจะได้ลองตั้งโรงเรียนไ้ทางวิทยุกระจายเสียงขึ้น โดยนำความรู้เรื่องไ้ทางวิทยุกระจายเสียงขึ้น โดยนำความรู้เรื่องไ้มากระจายเสียงเผยแพร่อาทิตย์ละครั้ง...

โดยมีความคิดเห็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าจึงปรึกษาท่านอธิบดีกรมโฆษณา (กรมประชาสัมพันธ์ปัจจุบัน) ลองตั้งโรงเรียนไ้ทางวิทยุกระจายเสียงขึ้นชั่วคราว โดยมีความมุ่งหมายจะเผยแพร่ความรู้ในการเลี้ยงไก่ตามหลักวิชาสู่กันฟัง ถ้าปรากฏว่าเป็นประโยชน์และมีความนิยมก็จะได้บรรยายเรื่อยไป ถ้าหากไม่เป็นที่นิยมและไม่ได้ประโยชน์ก็เลิกเสียภายหลัง ทั้งนี้โดยจะสดับตรับฟังและยึดถือประชาปฏิบัติเป็นเครื่องตัดสินใจ..."

"...การที่ข้าพเจ้าลองเปิดแผนกโรงเรียนโก่ทางวิทยุกระจายเสียงขึ้นนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้หวังเลยว่าจะสามารถให้ความรู้แก่ท่านผู้ฟัง ในเรื่องโก่ได้มากมายกว้าง ดังที่ท่านอยากรู้ หรือดังที่ข้าพเจ้าอยากให้ท่านรู้ ทั้งนี้เพราะความรู้อันจำกัดของข้าพเจ้าเอง และเวลาอันจำกัดของกรมโฆษณาการ เป็นอุปสรรคสำคัญที่คอยขัดขวางอยู่ แม้กระนั้นก็ตามข้าพเจ้ามาคิดว่า ถ้าหากข้าพเจ้าจะสามารถชี้ช่อง ให้บางท่านรู้ถึงวิธีที่จะหาความรู้ หรือเปิดกรูวิชาเรื่องโก่เอาเอง ได้บ้างก็ดี หรือถ่ายทอดความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ข้าพเจ้ามี และที่ข้าพเจ้าจะศึกษาต่อไป ให้แก่ท่านผู้ฟังได้บ้างก็ดี ก็นับว่าได้ประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย คือฝ่ายข้าพเจ้าได้รับ ความสุขกายสบายใจที่ได้ตอบแทนบุญคุณส่วนหนึ่งของชาติ และในเวลาเดียวกันได้กระทำส่วนหนึ่งของหน้าที่คือ เผยแพร่ความรู้เพื่อสาธารณประโยชน์ ..."

ถึงแม้ว่าในขณะนั้นสถานีวิทยุกระจายเสียง และเครื่องรับวิทยุจะมีไม่แพร่หลายทั่วไป แต่โรงเรียนโก่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง ต่างได้รับความสนใจจากผู้ฟังทั่วไปโดยกว้างขวางมาก ซึ่งมีทั้งเกษตรกร ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน เนื่องมาจากหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ท่านเป็นนักพูดที่มีวาทศิลป์ในการจูงใจคน พูดมีเนื้อหาสาระ เข้าใจง่าย สมกับพระราชทินนามที่ได้รับ คือหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ โดยที่ สุวรรณ หมายถึง ทอง, วาจก หมายถึง ผู้บอกกล่าว, กสิ หมายถึง การเพาะปลูก, กิจ หมายถึง งาน ซึ่งสรุปได้คือ สุวรรณวาจกกสิกิจ หมายถึง พูดเรื่องการเกษตรให้เป็นเงินเป็นทอง จึงถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงในการให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะด้านการเกษตร

ในปี พ.ศ. 2501 รศ.พร สุวรรณวาจกกสิกิจ อาจารย์แผนกวิชาส่งเสริมและเผยแพร่ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในขณะนั้น ได้ร่างโครงการเพื่อขอจัดตั้งสถานีวิทยุภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้น โดยได้ทำการวางแผนสถานที่ เขียนแบบแปลนห้องทำงาน ห้องเครื่องส่ง ห้องกระจายเสียง ได้วางแผนจะใช้ห้องชั้นล่างของตึกหอประชุม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นที่ทำการ แต่โครงการต้องได้รับการยกเลิกไป เนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินการ

ในปี พ.ศ. 2503 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ในขณะนั้น คือ พลเอก สุรจิต จารุเศรณี ได้มีดำริที่จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงสำหรับการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรขึ้น เนื่องจากเห็นว่าในขณะนั้นถึงแม้ว่าในประเทศไทยจะมีสถานีวิทยุกระจายเสียงหลายสถานี แต่ไม่มีสถานีใดที่จะเผยแพร่ความรู้เฉพาะที่เกี่ยวกับการเกษตรเลย ท่านจึงได้ตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่าง กระทรวงเกษตรกับกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเตรียมดำเนินการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงการเกษตร หรือ

ปชส.8 ขึ้น โดยคณะกรรมการร่วมที่ได้จัดตั้งขึ้นนั้น ประกอบด้วย พลเอก สุรจิต จารุเศรณี เป็นประธานกรรมการ ม.จ.จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อธิบดีกรมการข้าว เป็นผู้อำนวยการสถานี นายประเทือง สายพันธ์ หัวหน้ากองเกษตรสัมพันธ์ เป็นหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ รศ.พร เรศานนท์ (สุวรรณวาจกกสิกิจ) เป็นผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายจัดรายการ และเป็นผู้จัดรายการ “เสียงจากเกษตรกร” ซึ่งเป็นรายการตอบปัญหาการเกษตร

นอกจากนี้ยังได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็น 2 ส่วน คือ กรมประชาสัมพันธ์ รับผิดชอบด้านการกระจายเสียง ส่วนกระทรวงเกษตรรับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตรายการทั้งหมด มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ และวิทยาการในด้านการเกษตร ให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะนโยบายในการดำเนินงาน คือ ให้นำบุคลากรภายในผลิตรายการของสถานีวิทยุการเกษตร ที่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมผลงานของทุกกรมที่สังกัดกระทรวงเกษตร ทางกระทรวงเกษตรจึงได้มีหนังสือถึงกรมต่างๆ ในสังกัด ให้ส่งข้าราชการไปช่วยงานที่วิทยุการเกษตร กรมละ 1-3 คน สำหรับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในฐานะที่เป็นกรม ๗ หนึ่งในสังกัดของกระทรวงเกษตรได้ส่งเจ้าหน้าที่ไป 3 คน

จุดกำเนิดและวิวัฒนาการของสถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การบุกเบิกเพื่อเตรียมการจัดตั้ง

ปลายปี พ.ศ. 2503 ศ.ดร.พนม สมิตานนท์ หัวหน้าแผนกวิชาส่งเสริมและเผยแพร่การเกษตร คณะเกษตร ในขณะนั้นต้องการให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีสถานีวิทยุกระจายเสียงเป็นของตนเอง เพื่อให้ผลิตที่เรียนวิชาส่งเสริมและเผยแพร่เป็นวิชาเอก ได้ฝึกหัดจัดทำรายการ ฝึกหัดเขียนบทความทางวิทยุ และเพื่อเผยแพร่ผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยไปสู่ประชาชน แต่ก็ต้องล้มเลิกไป เนื่องจากการดำเนินการจัดตั้งนั้นทางมหาวิทยาลัยไม่มีงบประมาณที่จะจัดสรรให้ได้ ซึ่งในเรื่องนี้ รศ.พร ฯ ได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษา พ.ต.เล็ก สุนทรศรี หัวหน้าสถานีวิทยุยานเกราะ และได้ขอยืมเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียง ซึ่งผู้บังคับบัญชาของ พ.ต.เล็ก ฯ ได้อนุมัติให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ยืมเครื่องส่งวิทยุสื่อสาร BC 610 ของสถานีวิทยุยานเกราะให้ พร้อมได้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างของสถานีวิทยุยานเกราะให้ทำการดัดแปลงเครื่องส่งวิทยุสื่อสารให้เป็นเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียง มีกำลังออกอากาศ 250 วัตต์ หรือ $\frac{1}{4}$ กิโลวัตต์ และอนุญาตให้กระจายเสียงได้ทางคลื่นความถี่ของสถานีวิทยุยานเกราะที่ความถี่ 1310 กิโลเฮิร์ตซ์ด้วย นอกจากนั้น ศาสตราจารย์ อินทรี จันทรสถิตย์ อธิการบดีในขณะนั้น ได้อนุมัติเงินสมทบ หรือเงิน CF (Counterpart

Fund) จากสหรัฐอเมริกา จำนวน 20,000 บาท เพื่อใช้ติดตั้งเสาอากาศ สร้างห้องส่งกระจายเสียง และอนุมัติให้ใช้อาคารเรือนเขียว ชั้นบน ดัดแปลงห้องหน้ามุขเป็นห้องส่งกระจายเสียง ส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น เครื่องเล่นแผ่นเสียง ไมโครโฟน วิทยุของแผนกวิชาส่งเสริมฯ มาใช้ก่อน

ในระยะเริ่มแรก การบริหารจัดการทางด้านนโยบายสถานีวิทยุกระจายเสียงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ 1. ร่วมมือและประสานงานกับกระทรวงเกษตรในด้านวิทยุกระจายเสียงสำหรับเกษตรกร 2. เผยแพร่ความรู้ และผลการทดลองค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์การเกษตรแก่เกษตรกร 3. ประชาสัมพันธ์ผลงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4. ฝึกนิสิตในการจัดทำรายการวิทยุกระจายเสียง และ 5. เป็นสื่อสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับศิษย์เก่า โดยให้ รศ.พร เวศานนท์ เป็นหัวหน้าสถานี

การทดลองออกอากาศเพื่อเตรียมความพร้อม

สถานีวิทยุได้ทดลองออกอากาศครั้งแรก เมื่อต้นปี พ.ศ.2504 ด้วยเครื่องส่งขนาด 1 กิโลวัตต์ ความถี่ 1310 กิโลเฮิรตซ์ ทำการออกอากาศทุกวันตั้งแต่ 18.00 - 24.00 น. ภายใต้ชื่อสถานี "สถานีวิทยุ ม.ก. สถานีวิทยุกระจายเสียงทดลองมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" ปรากฏว่าคุณภาพเสียงที่รับฟังอยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ เมื่อผลจากการทดลองออกอากาศเป็นที่น่าพอใจ จึงได้วางแผนเวลาออกอากาศใหม่ คือ ตั้งแต่ 18.00 - 06.00 น. ของวันใหม่ พบว่าช่วงหลัง 24.00 น. มีผู้ฟังมากที่สุด เพราะเป็นสถานีเดียวที่ออกอากาศ และรับฟังชัดเจนในเขตพระนคร ธนบุรี หลังจากได้ทำการออกอากาศประมาณ 1 สัปดาห์ ได้มีการเปลี่ยนแปลงเวลาการออกอากาศใหม่เป็น วันอาทิตย์ - พุธสัปดาห์ ออกอากาศตั้งแต่ 18.00 - 01.00 น. วันศุกร์-เสาร์ ออกอากาศตั้งแต่ 18.00 - 06.00 น. ของวันใหม่

เมื่อดำเนินการไปได้ประมาณ 1 เดือน ผลปรากฏว่าเป็นที่รู้จักของผู้ฟัง เนื่องจากเป็นสถานีที่ไม่มีโฆษณา เปิดเพลงรูปแบบต่างๆ ตลอดรายการ ทั้งเพลงไทยสากล เพลงสากล เพลงโลทิมิวสิก และเพลงคลาสสิก ต่อมาได้มีการปรับผังรายการและการออกอากาศใหม่ เพราะคณะปฏิบัติงานเป็นนิสิตที่ต้องเรียนหนังสือ และเพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นไปได้ในการจัดทำรายการ จึงได้เปลี่ยนเวลาออกอากาศใหม่เป็นช่วง 06.00 - 08.00 น., 10.00 - 14.00 น., 16.00 - 22.00 น. ส่วนวันศุกร์-เสาร์ ได้ยืดเวลาปิดสถานีออกไปเป็น 24.00 น.

การจัดตั้งสถานีย่อยเป็นทางการ

สถานีวิทยุกระจายเสียงของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้นตามที่ได้มี
การประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2504) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุกระจาย
เสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498 ความว่า

“อาศัยตามความในมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์
พ.ศ. 2498 นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (6) ของข้อ 1 แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. 2498) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498

“(6) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”

ให้ไว้ ณ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2504

จอมพล ส.ธนะรัชต์
(เสฐดี ธนะรัชต์)
นายกรัฐมนตรี

โดยรัฐบาล จอมพล เสฐดี ธนะรัชต์ นายกรัฐมนตรี ได้ให้เหตุผลว่า เพื่อให้ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ มีสถานีวิทยุกระจายเสียงทดลอง ไว้เผยแพร่วิทยาการ และผลการทดลองค้นคว้า
วิทยาศาสตร์การเกษตรให้แก่เกษตรกรและประชาชนทราบ รวมถึงไว้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความ
ชำนาญให้แก่บัณฑิตในการพัฒนาการเกษตร เพื่อให้มีความรู้ในการดำเนินการทางวิทยุกระจาย
เสียงร่วมกับสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำถิ่นตามภาคต่างๆ ของประเทศได้

หลังจากได้วิธีเปิดอย่างเป็นทางการ ซึ่งถือเป็นช่วงที่ประเทศกำลังมีภัยคุกคามจาก
คอมมิวนิสต์ รัฐบาลได้เข้มงวดกับการเผยแพร่ข่าวสารทางวิทยุกระจายเสียงมาก เนื่องจากเกรงว่า
สถานีวิทยุต่างๆ ทั่วไปจะตกเป็นเครื่องมือของผู้นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ และต่อมาหลังจากนั้นไม่
นาน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดตั้ง “คณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุ ม.ก.” ขึ้น ซึ่ง
ประกอบด้วย

1. ศ.ดร.ประเสริฐ ณ นคร เลขาธิการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นประธาน
คณะกรรมการ
2. ศ.ดร.พนม สมิทานนท์ หัวหน้าสำนักส่งเสริมและเผยแพร่ คณะเกษตร เป็นกรรมการ
และเลขานุการ

3. เลขานุการคณะต่างๆ 7 คณะ เป็นกรรมการ
4. รศ.พร เวศานนท์ หัวหน้าสถานีวิทยุ ม.ก.

ในระยะแรกสถานีวิทยุ ม.ก. ได้ดำเนินงานโดยมีเจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานเป็นนิสิตทั้งหมด โดยไม่มีการว่าจ้าง ได้แก่ นิสิตฝึกงานที่ทำงานอยู่กับแผนกวิชาส่งเสริมและเผยแพร่ 2-3 คน มาช่วยปฏิบัติงานที่สถานี ต่อมาได้เพิ่มนิสิตเป็น 5-6 คน งานที่มอบหมายให้นิสิตทำ คือ ควบคุมเสียง เป็นโฆษก จัดทำรายการ เรียบเรียงผลงานวิจัย หรือ วิทยานิพนธ์

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2505 รศ.พร ได้นำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร เพื่อขอทำการโฆษณาสินค้าทางสถานีวิทยุ ม.ก. สำหรับเป็นรายได้มาจุนเจือสถานี โดยทำการโฆษณาแบบ Spot คิดค่าโฆษณา Spot ละ 20 บาทต่อครั้ง และปรับปรุงเวลาออกอากาศใหม่ คือ

ภาคปกติ	ออกอากาศทุกวัน		
ภาคเช้า	ออกอากาศเวลา	06.30 - 07.30 น.	
ภาคกลางวัน	ออกอากาศเวลา	12.00 - 13.00 น.	
ภาคค่ำ	ออกอากาศเวลา	17.00 - 20.00 น.	
ภาคพิเศษ	ออกอากาศเฉพาะวันศุกร์, เสาร์ และวันอื่นๆ	ที่วันรุ่งขึ้นเป็นวันหยุดราชการ เริ่มตั้งแต่เวลา 24.00 - 06.00 น.	

ที่ประชุมได้ลงมติให้ปฏิบัติเป็นการทดลองรับจ้างโฆษณา เฉพาะในช่วงเวลาภาคพิเศษ เพราะเห็นว่าช่วงเวลาดังกล่าว สถานีวิทยุอื่นๆ ส่วนใหญ่จะปิดสถานี การหาโฆษณาทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากคู่แข่งน้อย ปรากฏว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ทำให้สถานีวิทยุ ม.ก. มีรายได้เลี้ยงตัวเอง และยังมีเงินเหลือ ซึ่งได้นำมาจุนเจือสนับสนุนกิจการของมหาวิทยาลัย

การบริหารจัดการทางด้านเทคนิค สถานีวิทยุ ม.ก. ต้องมีการปรับตัวเพื่อแข่งขันกับสถานีอื่นๆ ในเขตพระนคร ที่ส่งกระจายเสียงโดยระบบ Band width ซึ่งรบกวนคลื่นของสถานีวิทยุ ม.ก. ทำให้ในเขตพระนคร ธนบุรี บางจุด ไม่สามารถรับฟังได้ รศ.พร ในฐานะหัวหน้าสถานีวิทยุ ม.ก. จึงได้ทำโครงการขอขยายกำลังเครื่องส่งให้สูงขึ้น นำเสนอต่อที่ประชุม กรรมการบริหารสถานีวิทยุ ม.ก. ครั้งที่ 1/2505 โดยในช่วงแรกขยายกำลังเครื่องส่งเป็น 1 กิโลวัตต์ ใช้เงินทุนสมทบ (Counterpart Fund : CF) ประมาณ 80,000 บาท ติดต่อกับจางร้านวิทยุพานิช ใกล้ๆกับโรงพยาบาลหัวเจียว ให้สร้างเครื่องส่งขนาด 1 กิโลวัตต์ ให้ 1 เครื่อง โดยมีสัญญาว่าจะผ่อนชำระ

เป็นรายเดือนจนกว่าจะหมด เมื่อได้สร้างเครื่องส่งเสร็จและนำมาทำการทดลองออกอากาศ ประมาณกลางปี พ.ศ.2506 ผลปรากฏว่ารัศมีการกระจายเสียงไปได้ไกลพอสมควร ครอบคลุม จังหวัดในภาคกลางได้หลายจังหวัด

แม้จะมีการขยายกำลังเครื่องส่งเป็น 1 กิโลวัตต์ แต่รายได้ไม่ได้เพิ่มมากขึ้นอย่างที่คาดหวัง ขณะเดียวกันการจ้างเจ้าหน้าที่ประจำแทนการจ้างนิสิตหลายคน ตามอัตราเงินเดือนข้าราชการ รวมไปถึงการชำระผ่อนส่งค่าเครื่องส่ง ก็ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น ฐานะทางการเงินของสถานีวิทยุ ม.ก. จึงอยู่ในสภาวะวิกฤติ ไม่สามารถผ่อนชำระค่าเครื่องส่งได้ตามสัญญา ดังนั้น นิสิตคนใดที่จบการศึกษาไปแล้ว จะไม่จ้างนิสิตใหม่เข้ามาทำงานแทน เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย

จุดหันเหเข้าสู่โครงสร้างการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ

วิกฤติการณ์ดังกล่าว กลายเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้สถานีวิทยุ ม.ก. ต้องหันเหมาดำเนินการในเชิงธุรกิจวิทยุกระจายเสียงมากขึ้น ทั้งนี้ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เห็นชอบให้ สถานีวิทยุ ม.ก. ขยายกำลังเครื่องส่งเป็น 10 กิโลวัตต์ เหมือนกับสถานีวิทยุอื่นๆ ตามที่ น.อ.จิรพล ฐปทอง ร.น. (ยศในขณะนั้น) หัวหน้าสถานีวิทยุทหารเรือ (ส.ทร.) แนะนำ โดยเงินลงทุนได้มาจากการหยิบยืมบริษัทห้างร้านต่างๆ มาก่อน เมื่อสถานีวิทยุ ม.ก.ออกอากาศด้วยกำลังเครื่องส่ง 10 กิโลวัตต์ เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2507 และปรับย่านความถี่มาเป็นความถี่ 662 กิโลเฮิรตซ์

และสถานีวิทยุ ม.ก. ดำเนินงานธุรกิจเต็มรูปแบบโดยทำการโฆษณาสินค้าของบริษัทนั้นๆ เป็นการخذใช้ชำระหนี้ที่ได้หยิบยืมบริษัทห้างร้านต่างๆ เท่ากับเป็นการขายเวลาโฆษณาล่วงหน้า เมื่อสถานีวิทยุมีกำลังเครื่องส่ง 10 กิโลวัตต์ พร้อมกับเปลี่ยนย่านความถี่ ทำให้สถานีสามารถหาโฆษณาได้ง่ายขึ้น การโฆษณาสินค้าเต็มรายการทุกวัน นอกจากจะโฆษณาใช้หนี้บริษัทห้างร้านได้หมดแล้ว ยังมีรายได้สำหรับนำมาใช้ในกิจการอื่นๆ ของสถานีอีกด้วย ดังนั้นฐานะทางการเงินของสถานีวิทยุ ม.ก. จึงดีขึ้น แต่ส่งผลกระทบต่อเนื้อหารายการที่ออกอากาศ ซึ่งผู้ฟังของสถานีก็ได้แสดงความคิดเห็นทั้งที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย คือ มีการโต้แย้งรูปแบบของรายการที่เป็นลักษณะของรายการเพลงลูกทุ่งสลับกับการโฆษณาสินค้าประเภทยารักษาโรค เครื่องสำอาง หรือ ผงซักฟอก แทรกกับรายการวิชาการทางการเกษตร โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ ประชาชนทั่วไประดับล่างและเกษตรกร จึงมีอาจารย์และนิสิตบางคนไม่พอใจ เพราะเห็นว่าเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เปิด "เพลงตลาด" ออกอากาศ

รศ.พร ฯ ได้ชี้แจงว่า การเผยแพร่ความรู้ไปสู่ชุมชน บุคคลเป้าหมาย คือ เกษตรกร ดังนั้น ถ้าจะให้เกษตรกรพึงรายการของสถานี ก็ต้องเปิดเพลงที่เกษตรกรชอบ คือ เพลงลูกทุ่ง แล้ว สอดแทรกวิชาการเข้าไป จึงจะเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเกิดประสิทธิผล

สถานีวิทยุ ม.ก. ได้กลายเป็นธุรกิจที่หารายได้เลี้ยงตัวเองเต็มตัว เมื่อรัฐบาลมีคำสั่งให้ สถานีวิทยุทุกสถานีที่ดำเนินกิจการเลี้ยงตัวเองแบบนี้ไปทำการจดทะเบียนการค้า ที่กรมสรรพากร หรือสรรพากรอำเภอ เพื่อจะได้เสียภาษีให้ถูกต้อง โดยสถานีวิทยุ ม.ก. ได้ไปจดทะเบียนที่อำเภอ บางเขน จังหวัดพระนคร ได้ทะเบียนเลขที่ 10380732 ออกให้เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2507 ชื่อ ผู้ประกอบการค้า คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงถือว่า สถานีวิทยุ ม.ก. เป็นรัฐวิสาหกิจแห่ง แรกของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การขยายสถานีวิทยุ ม.ก. ในระดับภูมิภาค

ต่อมา รศ.พร ฯ ต้องการเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตรให้แพร่หลายไปทั่วประเทศ ตาม วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และในขณะนั้นสถานีวิทยุที่ตั้งขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ ความรู้ทางการเกษตรโดยตรง นอกเหนือจากสถานีวิทยุ ม.ก.แล้ว ยังมีสถานีวิทยุการเกษตร (ปชส.8) ของกระทรวงเกษตร แต่ทั้งคู่อุปสรรคมีรับฟังได้เฉพาะจังหวัดใกล้เคียงกับกรุงเทพฯ เท่านั้น จึง ได้นำเสนอต่อมหาวิทยาลัยเพื่อขอจัดตั้งสถานีวิทยุ ม.ก. ตามภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ทางมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบ โดย ศาสตราจารย์ อินทรี จันทรสติชัย อธิการบดี ได้ทำหนังสือเสนอต่อนายกรัฐมนตรี คือ จอมพลถนอม กิตติขจร และได้รับ อนุมัติในหลักการ เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2507 ตามบันทึกของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี คือ พลเอกเนตร เขมะโยธิน ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2507 ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดตั้งสถานี วิทยุกระจายเสียงตามภาคต่างๆ ตามที่ขอได้

โครงการจัดตั้งสถานีวิทยุ ม.ก. แห่งที่ 2 จึงได้กำหนดขึ้นที่ จ.เชียงใหม่ โดยใช้ที่ดินของ สถานีทดลองกลีกรวมแม่ใจ เพื่อเป็นที่ก่อสร้างที่ทำการสถานีพร้อมห้องส่งกระจายเสียงและติดตั้ง เสาอากาศ โดยได้สร้างเสร็จเรียบร้อย และทดลองออกอากาศด้วยกำลังส่ง 20 กิโลวัตต์ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2507 ด้วยขนาดคลื่น 662 กิโลเฮิรตซ์ คลื่นเดียวกับ ม.ก.บางเขน เหตุที่ไม่ใช้ความถี่ 1310 กิโลเฮิรตซ์ เพราะคลื่นความถี่ต่ำ การกระจายเสียงได้ดีกว่าคลื่นความถี่สูง และเพื่อไม่ให้ เสียงของทั้งสองสถานีรบกวนกัน ส่วนเวลาอากาศได้ปรับให้แตกต่างกันเล็กน้อย

ในการสร้างสถานีวิจัย ม.ก.เชียงใหม่ ไม่ได้ใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่อย่างไร ใช้เงินรายได้จากการขายโฆษณาล่วงหน้าและเงินยืมจากบริษัทห้างร้าน (โดยเสีย ดอกเบี้ยอัตราตลาดมีด ซึ่งสูงกว่าอัตราธนาคาร) ส่วนที่ดินที่ก่อสร้างสถานีนี้นั้น เนื่องจากมีงบจำกัด จึงได้ขอใช้ที่ดินในสถานีทดลองกลีกรวมแม่ใจ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จาก ม.จ.จักรพันธ์ เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อธิบดีกรมกลีกรวมในสมัยนั้น

ระหว่างกำลังทำการทดลองออกอากาศของสถานีวิจัย ม.ก.เชียงใหม่ ในต้นปี พ.ศ. 2508 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีหนังสือถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี คือ พลเอกเนตร เชมะโยธิน เพื่อขออนุมัติจัดตั้งสถานีวิจัย ม.ก. ขอนแก่น โดยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ทำหนังสือถึง ประธานกรรมการวิทย์กระจายเสียงแห่งประเทศไทย และกรรมการวิทย์กระจายเสียงได้อนุมัติให้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตั้งสถานีวิจัย ม.ก.ขอนแก่นได้ เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2509 ตาม หนังสือ กท.0307/1347

การสร้างสถานีวิจัย ม.ก. ขอนแก่น ใช้วิธีการเช่นเดียวกับสถานีวิจัย ม.ก. เชียงใหม่ คือ ไม่ได้ใช้งบประมาณของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แต่ใช้เงินจากการขายเวลาล่วงหน้า และ เงินยืมจากบริษัทห้างร้าน แต่การตั้งสถานีวิจัย ม.ก. ขอนแก่น ค่าใช้จ่ายแพงกว่าสถานีวิจัย ม.ก. เชียงใหม่ เพราะต้องหาซื้อที่ดินสำหรับที่ตั้งสถานีเอง สถานีวิจัย ม.ก. ขอนแก่น สร้างเสร็จและ ออกอากาศเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2509 ออกอากาศด้วยความถี่ 1310 กิโลเฮิรตซ์ ด้วยกำลัง เครื่องส่ง 10 กิโลวัตต์

ในช่วงทำการทดลองออกอากาศของสถานีวิจัย ม.ก. ทั้ง 3 แห่ง ได้ทำการโฆษณาสินค้า เพื่อให้หนี้เงินที่ยืมจากบริษัทห้างร้าน และโฆษณาสินค้าเพื่อหารายได้มาดำเนินกิจการของสถานี

การบริหารจัดการด้านรายได้ของสถานีวิจัย ม.ก.

จากนั้นรัฐบาลได้มีคำสั่งห้ามสถานีวิทย์กระจายเสียงทุกสถานี ทำการโฆษณาสินค้าทุก ชนิด ในวันที่ 1 ตุลาคม 2509 ต่อเนื่องจนถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2511 จึงมีคำสั่งให้โฆษณาได้ ภายใต้ระเบียบว่าด้วยวิทย์กระจายเสียงของทางราชการ พ.ศ.2511 ทั้งนี้ ระยะเวลา 1 ปี กับ 10 เดือน ที่คำสั่งห้ามโฆษณาทางสถานีวิทยุมีผลบังคับใช้ จากคำสั่งดังกล่าวมีผลกับสถานีวิจัย ม.ก. เป็นอย่างมาก เพราะทำให้สถานีขาดรายได้จากการโฆษณา และไม่สามารถชำระหนี้เงินกู้ได้ ในการประชุมกรรมการบริหารสถานีวิจัย ม.ก. ครั้งที่ 6/2509 เมื่อ 2 ธันวาคม 2509 จึงมีมติให้เสนอ

ขอความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นเงิน 30,000 บาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของ สถานีเป็นเงินเดือนเจ้าหน้าที่ และค่ากระแสไฟฟ้า

ต่อมาวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2511 รัฐบาลอนุญาตให้สถานีวิทยุทุกสถานีทำการโฆษณา ได้ แต่มีเงื่อนไขว่าต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยวิทยุกระจายเสียง พ.ศ.2511 คือ ให้สถานีวิทยุของส่วนราชการทำการออกอากาศอยู่ ทำหนังสือขออนุญาตจัดตั้ง และ ดำเนินการเสมือนหนึ่งขอตั้งสถานีวิทยุใหม่ ยื่นต่อกรมการบริหารวิทยุกระจายเสียง (กบว.) ภายใน 60 วันนับจากวันที่ 25 สิงหาคม 2511 และเมื่อได้รับอนุมัติจาก กบว.แล้ว จึงจะทำการ โฆษณาได้ จากนั้น สถานีวิทยุ ม.ก.สงขลา ก็ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งได้ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2515 และได้ออกอากาศเมื่อ เดือนเมษายน 2515 ด้วยความถี่ 1270 กิโลเฮิร์ตซ์ กำลังส่ง 10 กิโลวัตต์

เมื่อสถานีวิทยุ ม.ก. ทั้ง 4 สถานีได้ดำเนินการเต็มโครงการที่ได้วางไว้ ปัญหาที่ยังไม่หมด สิ้น เพราะหาโฆษณาไม่ได้ตามที่คาดหวัง ทำให้การดำเนินงานขาดทุน โดยเฉพาะสถานีวิทยุ ม.ก. บางเขน บริษัทห้างร้านต่างๆ ไม่ยอมจ้างโฆษณา เนื่องจากการกระจายของคลื่นไม่ดี การรับฟังไม่ ชัดเจนเท่าที่ควร สาเหตุมาจากการตั้งเสาอากาศไม่สามารถทำตามหลักวิชาได้ เพราะอยู่ตรงแนว ขึ้นลงของเครื่องบิน และการฝังสายดินก็ไม่สามารถทำตามหลักวิชาได้ เพราะพื้นที่จำกัด

คณะกรรมการบริหารสถานีวิทยุ ม.ก. ได้มีแนวคิดหาที่ตั้งสถานีเครื่องส่งกระจายเสียงใหม่ ได้จัดซื้อที่ดินบริเวณตำบลสวนหลวง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และย้ายสถานี เครื่องส่งกระจายเสียงไปตั้งไว้ที่นั่น สามารถตั้งเสาอากาศได้สูงตามหลักวิชาการ คือ สูงครึ่งหนึ่ง ของความยาวคลื่น และฝังสายดินแบบ Ground Radial ช่วยให้การกระจายของคลื่นอยู่ในเกณฑ์ ดี ประกอบกับเพิ่มกำลังเครื่องส่งเป็น 20 กิโลวัตต์ ทำให้บริษัท ห้างร้านว่าจ้างโฆษณาตามปกติ หมดปัญหาเรื่องขาดทุนไป

ด้านเทคโนโลยีการกระจายเสียงนั้น ทางสถานีได้ปรับปรุงระบบเป็น AM STEREO และ สร้างเครือข่ายให้สถานีวิทยุ ม.ก.บางเขน เป็นสถานีแม่ข่าย เพื่อการพัฒนาทางด้านระบบการ กระจายเสียง รวมทั้งเป็นการขยายขอบข่ายการกระจายเสียงให้กว้างไกลยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เช่าราย ย่อยสนใจมาซื้อเวลาของสถานีผ่านบริษัทคู่สัญญา ที่ดำเนินการในลักษณะพ่อค้าคนกลางเป็น จำนวนมาก สถานีวิทยุ ม.ก. จึงออกอากาศในระบบ AM STEREO ถ่ายทอดสัญญาณผ่าน ดาวเทียมไทยคม 3 ที่ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท ชินวัตรแซทเทลไลท์ ทำให้สถานีสามารถ

ถ่ายทอดรายการเพื่อออกอากาศพร้อมๆ กันได้ทั้ง 4 สถานี ออกอากาศ 24 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 04.00 - 03.55 น. ทางสถานีวิทยุ ม.ก. 4 สถานี ดังนี้

1. สถานีวิทยุ ม.ก. บางเขน ความถี่ 1107 กิโลเฮิร์ตซ์ กำลังส่ง 20 กิโลวัตต์
2. สถานีวิทยุ ม.ก. เชียงใหม่ ความถี่ 612 กิโลเฮิร์ตซ์ กำลังส่ง 20 กิโลวัตต์
3. สถานีวิทยุ ม.ก. ขอนแก่น ความถี่ 1314 กิโลเฮิร์ตซ์ กำลังส่ง 10 กิโลวัตต์
4. สถานีวิทยุ ม.ก. สงขลา ความถี่ 1269 กิโลเฮิร์ตซ์ กำลังส่ง 10 กิโลวัตต์

สถานีวิทยุ ม.ก. ทั้ง 4 สถานีอยู่ในความนิยมของผู้ฟัง โดยเฉพาะเกษตรกรอย่างกว้างขวาง และอยู่ในความสนใจของผู้อุปถัมภ์รายการ ด้วยแนวคิดในการทำงานที่ว่า

1. ประสิทธิภาพการออกอากาศต้องดี
2. รับฟังได้ไกล ชัดเจน เสียงดี
3. เมื่อเครื่องส่งขัดข้องต้องรีบแก้ไขให้แล้วเสร็จในระยะเวลาอันสั้น
4. อุปกรณ์ต่างๆ เมื่อถึงกำหนดเวลาให้เปลี่ยนใหม่ ไม่รอให้เครื่องเสียแล้วจึงเปลี่ยน จึงลดจำนวนครั้งที่เครื่องส่งเสียลงได้มาก
5. มีรายการทั้งภาคสารคดี ภาคบันเทิง ในสัดส่วนที่เหมาะสม
6. มีการออกสำรวจการกระจายของคลื่น รัศมีการรับฟัง ความชัดเจนของเสียงของสถานีวิทยุ ม.ก. ทุกสถานี โดยออกไปตรวจเช็คตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศว่า การรับฟัง ณ จุดใดบ้าง ชัดเจน และไม่ชัดเจน (น.อ.จิรพล รูปทอง ร.น., ครอบรอบ 30 ปี สถานีวิทยุ ม.ก. 2534)

ต่อมาในปี 2537 เมื่อสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับสถานีวิทยุ ม.ก. ให้ดำเนินการหารายได้โดยการเซ็นสัญญาให้สัมปทานกับคู่สัญญา คือ บริษัท วิทยุดี จำกัด ในการเช่าเหมาคลื่น โดยคู่สัญญาต้องนำจ่ายเงินผลประโยชน์ให้กับทางมหาวิทยาลัยทุกเดือน แต่ยังคงยึดนโยบายในการเผยแพร่ความรู้ทางด้านการเกษตรเป็นสำคัญ และเมื่อคู่สัญญาประสบปัญหาทางการเงิน ไม่สามารถนำจ่ายเงินให้กับทางมหาวิทยาลัยได้ตามสัญญา จึงจำเป็นต้องยกเลิกสัญญาเมื่อปลายปี 2541 และเนื่องด้วยค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น มหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการใหม่ ส่วนหนึ่งตัดสินใจขายเวลาของทางสถานีให้กับผู้ที่สนใจ และจัดทำรายการเอง

การปรับบทบาทเพื่อรองรับการจัดสรรคลื่นความถี่ตามมาตรา 40

ปรากฏการณ์แห่งการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ได้กำหนดชี้ชัดถึงความสำคัญของคลื่นความถี่ที่จะต้องมีการจัดสรรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงกิจการวิทยุกระจายเสียง ภายใต้ลักษณะโครงสร้างที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานในสังคมไทย จากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 กำหนดไว้ว่า

“คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติ เพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์การของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม”

จากข้อเท็จจริงของสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่า ในเมื่อสถานีวิทยุ ม.ก. มีสภาพกลายเป็นธุรกิจมากขึ้นแล้ว โครงสร้างการดำเนินงานของสถานีจะยังสามารถตอบสนองเจตนารมณ์ดั้งเดิม คือ เผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อประโยชน์สาธารณะไว้ได้หรือไม่ และสถานีมีการวางแผนการบริหารจัดการองค์กร เพื่อเตรียมความพร้อมอย่างไรบ้างสำหรับการกระทำบทบาทหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ให้สอดคล้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ที่มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวสารความรู้ ทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนและสังคมในท้องถิ่น ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงยกระดับการพัฒนาทางด้านจิตใจ ซึ่งในท้ายที่สุดแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในระดับประเทศต่อไป

ปัญหานำวิจัย

สถานีวิจัย ม.ก. มีการกำหนดนโยบายและการวางแนวทางการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ไว้หรือไม่ อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเข้าใจถึงโครงสร้างการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินงานของสถานีวิจัย ม.ก. ในฐานะที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรและการให้บริการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ข้อสันนิษฐาน

การบริหารจัดการและการดำเนินงานของสถานีวิจัย ม.ก. ยังคงยึดเจตนารมณ์ตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งเดิม คือ มุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านการเกษตรเป็นหลัก รวมถึงจะต้องมีการปรับเปลี่ยนบทบาทการดำเนินงานให้สอดคล้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ที่มุ่งเน้นการนำเสนอข่าวสาร ความรู้ ทักษะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนและสังคมในท้องถิ่น ขณะเดียวกัน การปรับเปลี่ยนนั้นก็ต้องสามารถเลี้ยงตัวเองให้อยู่รอดภายใต้สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

การทำกรวิจัยเรื่อง บทบาทของสถานีวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการให้ความรู้ การเกษตรและบริการสาธารณะ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาถึงนโยบาย การบริหารจัดการองค์กร รวมทั้งการดำเนินงานของสถานีวิจัย ม.ก. หลังจากที่มาตรา 40 ได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ พ.ศ. 2540

นิยามศัพท์

บทบาท หมายถึง การกระทำตามหน้าที่ในการผลิตและ
เผยแพร่รายการทางวิทยุกระจายเสียง

สถานีวิทยุ ม.ก. หมายถึง สถานีวิทยุของมหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ ในสังกัดสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม ซึ่งออกอากาศในระบบเอเอ็มสเตอร์ไอครอบคลุมพื้นที่
4 ภูมิภาคของประเทศ อันประกอบด้วย บางเขน ขอนแก่น เชียงใหม่ สงขลา

การให้ความรู้การเกษตร หมายถึง การเผยแพร่ความรู้ทางการเกษตร
ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บริการสาธารณะ หมายถึง การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความรู้
ตลอดจนความบันเทิง ผ่านทางสื่อวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นประโยชน์
ในการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับหรือพัฒนาโครงสร้างการบริหาร
จัดการองค์กร และวางแผนการดำเนินงานให้กับสถานีวิทยุ ม.ก. เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ
การพัฒนาคนและสังคม โดยเฉพาะกับเกษตรกรเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

2. เพื่อใช้เป็นฐานในการศึกษาเรื่องสถานีวิทยุกระจายเสียงของสถาบันการศึกษา หรือ
สถานีวิทยุกระจายเสียงขององค์กรอื่นที่มีจุดประสงค์มุ่งเน้นการให้บริการเพื่อสาธารณะในด้าน
อื่นๆ